

Éra de dóue ori in septemana: Joi-a si Dominee'a;
Éra candu va pretinde importanta materielora,
va eaf de trei séu de patru ori in septemana.

Prețulu de prenumeratiune

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
„ dimetate de anu	4 „ „
„ patrară	2 „ „
pentru România si străintate:	
„ anu întregu	12 fl.
„ dimetate de anu	6 „

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti a nostri, si de adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corespondintiele, ca privescu Redactiunea, administratiunea séu speditiur'a; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi: éra cele anonime nu se vor publică.

Pentru anuincia si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetitiile se facu cu pretu acaditu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 8 fauru 1871.

Evenimentulu celu mare — este astadi la noi a casa, si ni-lu publică „Wiener Z^o“ de ieri; este dimisiunarea definitiva a Ministeriului Potocky si numirea noului Ministeriu pentru Cislaitania.

Marturisimu că a séra, candu cetiramu telegramele cu numele noiloru Ministri si cu program'a lor, a fac tu a supra-ne o impresiune — chiar comica. In primul momentu ni venia se tiene-ma lucrulu de o gluma de carnevalu, — ér subscrierea imperatésca — de unu abusu condemnabilu alu vre-unui glumetiun —

Cine — naibe — mai si potea se se astepte la unu conte Carl Sigismund Hohemwarth de presedinte alu noului cabinetu si inca si Ministru de interne! Cine vré poté se aiba nebuni'a d'a si cugeta la unu Dr. Habietnek ca Ministru imperialu de justitia, — la unu Dr. Schäffle, abia de doi ani importatu din Wirtenberga pentru profesur'a de economiã natiunale, astadi Ministru imperiale de comerciũ si industria, — la unu b. Holzgethan ca Ministru de finantie, — la vechiulu consiliariu ministerialu Jiricek ca Ministru imperialu de culte si instructiunea publica, si in fine la ginerariu-majorulu Scholl din statulu majoru, ca Ministru pentru militia!?

Istoriã d'astea lumea s'a dedatu a vedé numai in Romania; si inca dóra nici acolo — tocmai atátu de curtesate.

Er dupa ce ne convinseramú că — nu e gluma, prim'a întrebare ce ni puseram — fú, că ére se fia acést'a cu svatulu, cu scirea macar a contelui Andrásy?

Déca sciamu că este cu scirea si consentiulu escelintiei sale, atunci aveamu unu datu, o proba minunata despre caracterulu seu — patrioticu; de aflamu că este fora scirea — „omnipotentulu“ c. Andrásy, atunci trebuia se pricepemú bine, de ce valóre si caracteru este „omnipotent'a“ Ministeriului presedinte magiaru.

Astadi, dupa cum incepe a se lamuri lucrulu, avemu temeiu d'a supune a dóua alternativa. „P. Ll.“ ce, pre cum nu se mai póte ascunde, primescu inspiratiuni de a dreptulu de la c. Andrásy, aréta pre facia — nu numai o curiósã surprindere, ci chiar o indignatiune iritata pentru personalulu noului Ministeriu; — acést'a, si motivele aduse pentru acést'a, ne face — se nu ne pronunciamú din capulu loculu contra acestui nou cabinetu imperialu, ci — se luámú o puse-tiune asteptatória.

Adeverulu vorbindu, nóua — ori cátu de neasteptata ni éra acesta lista de Ministri, si ori cátu de síoda pentru necunosciint'a persóneloru, numai unu nume ni insufia mare temere si ne'ncredere, numele dlui Jiricek. Pre acestu domnu de multi ani lu cunóscemu de celu mai aprigu contrariu alu autonomiei bisericiei nóstre, si — astadi, candu tocmai este se se realiesdie in Bucovina emanciparea bisericiei ortodosse, nu ni póte fi indiferente că — ce calitate de omu conduce afacerile culteloru in Austria.

Si cu tóte acestea, dupa criticele ce audiramu facendu-se acestui Ministeriu din partea contrariloru nostri de móрте, a dualistiloru magiari si a centralistiloru nemti, par' că ar fi cu potintia se ne impacámú, se traimu in buna întelegere cu acestu Ministeriu; déca elu intr'adeveru va fi aceea, de ce contrarii nostri se temu!

Cea mai grea imputatiune ce i se

face acestui Ministeriu este, că presedintele lui ar fi ultramontanu si in generalu toti membrii lui de unu confesionalismu fórté pronunsiatu. — Acestu caracteru astadi, candu natiunalitatile atacate de pseudoliberali si pseudoconstitutiunali — din tóte partile, cu tóte medilócele, si — cauta scutire in aliantia cu confesionalismulu, — nu póte se ne supere.

A dóua grea imputatiune inca dóra si mai grea decâtu cea d'antaiu, (dar ce nu se marturisce,) este — că noulu cabinetu, dupa programulu seu, carele cu emfase provóca la §. 19 alu legiloru fundamentali, ce garantédia tuturoru popóraloru dreptulu de limba si natiunalitate, — se pléca spre federalismu. Acésta plecare, déca s'ar adeveri ca sincera si seriósã, chiar ni-ar cuceri inimele!

In fine li se imputa nuoiloru Ministri, că sunt ómeni necunoscuti, fora destula capacitate si esperiintia, si că — nu apartienu cunoscuteloru partite din parlamentu. — Tocmai bine; căci de capacitatele si genialitatele parlamentare de pan' acuma — ne ustura sufletulu si — se ne ferésca Ddieu!

Éca — noulu Ministeriu imperalescu, si — éca puse-tiunea nóstra facia de elu. — Dlu Jiricek nu va perde din vedere că — in nóua sa puse-tiune nu mai lucra pre cont'a altui'a, cum lucrã — potemu dice, multu pecatuã, ca consiliariu ministeriale; — nu va perde nici aceea din vedere că numerulu aderentiloru sei este fórté marginitu si că — Mistrii astadi sunt fórté trecatori!

Asiã se vede că MSa numai incheierea sesiunei delegatiuniloru a asteptat'o pentru a dimisiunã vechiulu si a instal'a nuoulu Ministeriu; numai astfelu ni potemu esplicã secretulu ce s'a pazitu cu atát'a rigóre in privint'a persóneloru si programei.

Delegatiunile si-incheiara siedintiele luni'a trecuta. Evenimintele cele mari europene, ne-au facutu a negrigi rubric'a afaceriloru acestoru corporatiuni, acestui factore de statu; si — vai ce interesante si instructive aparitiuni ni presentara desbaterile din aceste corporatiuni! Timpulu si spaciulu nu ni permitu a ne ocupã cu de ameruntulu de ele; nu ni este insa iertatu a lasã ne-amintite unele momente caracteristice ce ni reclama tóta atentiunea!

Am spusu la rondulu nostru că — delegatiunea nemtiésca din capulu loculu urmariã scopulu d'a reduce cátu mai multu preliminaratele bugete comune; pre candu d'alta parte delegatiunea magiara le vré votã nu numai, ci inca ar fi mai adausu câte-va millióne, a nume pentru inarmare.

Intr'unu timpu parea că va se se nasca unu conflictu, si inca periculosu din acésta divergintia de scopuri, si — multi se temeau că insasi institutiunea delegatiuniloru póte se devina la o proba grea si se duca chiar la o crise.

Acést'a — cu buna chibsuéla s'a evitatu, celu putienu pentru asta data.

Dnii nemti, cari doriau a sterge vr'o 20 de millióne, si dnii magiari cari voiau se votodie — inca mai multu, in cea din urma día se invoira a reduce in totalu cam cu 14 millióne bugetele comune. Asiã-dara — haru Domnului de susu, domnii de diosu ar fi in ordine cu calculi lor, si nu mai remane, decâtu ca — bietulu poporu se platésca diecile de millióne!

Mai sunt insa si inca unele altele lucruri in bugetele votate, cari ni dau multu de cugetatu.

Pactulu fundamentalu de la 1867

dispune că spesele militieloru, (la noi a honvédiloru,) numai in timpu de resbelu apartienu la bugetulu comunu, ér in timpu de pace fie-care parte a monarchiei le póta insasi; firesce, căci dloru nemti nu li dá man'a se platésca ei 70 de procente pentru inarmarea si sustienerea honvédiloru, cari in cele din urma totu nu vor fi uneltele scopuriloru nemtiesci. Si ce se vedi. Ungurii staruira si nemtii dupa multa vorba si resistintia — se invoira a votã millióne, precum a nume si pre facia pentru 400 de tunuri si munitiunea necesaria — pe sém'a militieloru.

Acést'a — fora tóta indoiél'a — are se dica ceva; — ce? Dóra se va aretã mai incolo.

Ungurii totu mereu staruiau, ca osti-rile unguresci se se aduca si tiena pre teritoriulu ungurescu; spre realisarea acestui scopu ei erau promti a votã or-ce spese recerute. Dar in fine scopulu si planulu lor se calificã si sprimã intr'alta forma si mai batatória la ochi. Se formã unu planu de — asiã-numite „divisiuni teritoriale“, care planu sub acésta modestã numire cuprinde o ideia de cea mai mare importantia. Ungari'a si cu tóte partile ei are se se imparta — de ocamdata in cinci zone séu teritórie, in fie-care este se se concentre si organizeze — nu câte o divisiune, cum se dice, ci câte unu corpu de armata, cu arme, cu munitiuni si in generalu cu tóte cele trebuintióse. Astfelu in Ungariã in scurtu timpu s'ar form'a si organisã, in cinci grupe, o armata unguresca; cu militiele séu honvédii impreuna, de vr'o 300,000-de feciori, cu tóta armatur'a si tóte provisiunile necesarie, si inca — pre spesele comune, 30% adeca din partea Ungariei si 70% din partea Cislaitaniei.

Acést'a de securu, si mai vertosu are se dica ceva!

Nu ni vom bate capulu cu coniecture, — vom spune numai atát'a asta data, că intru inceputu dnii din delegatiunea nemtiésca erau infuriati de insinuatiunea ce li se facea, ca ei se apróbe acestu planu si se contribue 70 de procente pentru a creã unguiloru o armata imposable, cum ei insisi de sine nici o data n'ar fi in stare se-si creedie! Dar dupa niscari sioptiri la urechia prin dlu Beust, nemtii — curendu incetara a se opune, si planulu unguiloru se va realisã.

Nemtii candu opuneau, opuneau pentru cuventulu că — nu póte fi justificabilu ca armat'a unguresca, tocmai candu este se se separe die de cea austriaca, se se sporiasca, intariasca, armadie si organisadie pre spesele Cislaitaniei; — dar nóue, ori cátu ne ar — amerintia legea de pressa, marturisimu că cu totul alte cugete ni-a inspiratu minunat'a mesura. Nóue ni se impare că acést'a este o pregatire intielepta pentru unu casu — prevediutu séu temutu de anes-siune a provinciiloru cislaitane catra Germania cea mare, Germani'a lui Bismark! Este o cautela in favórea — nu atátu a magiariloru, cátu a Dinastiei. — Astfelu sióptele lui Beust au intielesu puternicu si campenitoriu!

Atát'a despre sesiunea si activitate de dóue luni a delegatiuniloru. —

Combinatiunile ce se facu pentru implinirea postulu remasu in veduvia dupa dlu b. Eötvös, si paralelu despre implinirea fotoliulu dlui Rainer, la interne, carele, prin definitiv'a retragere a acestuiã din cauza de morbu — inca deveni in vacantia, — n'au nici unu interesu pentru noi, fiindu că la interesele nóstre nime nu se cugeta, aceea in fapta si din principiu,

sunt ignorate; si asiã — ori cine ar fi nu miti ministri, la vr'unu bine n'avemu se ne asteptámú din parte-le.

Ce merita a fi amintitu la acestu locu — este, că cele mai multe voci diaristice se sprima pentru stergerea ministeriului de culte; si acést'a din dóue motive mai vertosu: o data, pentru a lasã confesiunile de capulu lor, libere, se se frece si fragmente ele cum vor sci, tienendu-le numai sub control'a politiei de statu, ca pre vorri care reuniune privata; a dóua pentru a face economiã, adeca a detrage confesiuniloru ori-ce subventiune din partea statulu.

Ambele motive sunt indreptate in-vederatu in contra nóstra. Seclii întregi am fost injugati altoru confesiuni si despoiati prin altii; acum de unu scurtu timpu ne-am eluptatu aceeași puse-tiune scutita prin lege, de carea se bucurau pan' aci in cea mai de plina mesura — impilatorii nostri, si — pretindemu de la statu asemenea spriginire din medilócele comune. Acum vinu domnii si vo a sterge ori ce dreptu de scutire si d'ajutoriu din partea statulu. Sunt e chiar ca parintii masteri, cari dupa ce au totu favoritu pre ai lor proprii copii si i-au provedintu cu case bune si tóte medilócele necesarie spre a potrafi ei de sine, candu prin lege si d'armari lupte, vinu a-si cere si cei maste dreptulu de asemenea spriginire si ajutoriu, — li dicu acestora că — nu mai dau nici unora, nici altora nimic'a, ci — îi emancipa pre toti fora descliniere, facendu-i astfelu pre toti egal. Dar — cine nu vede séu nu pricepe, că intr' acésta egalitate, intr'acestu dreptu, se cuprinde in fapta cea mai mare neegalitate si o nedreptate strigatória la ceriu!

Doiulu pentru repositatu Ministeru Eötvös a devenitu dejã escesivu si absurdu, prin ce memoriã bietulu omu in locu d'a se onorã, se profana. Pre candu nu numai cei de partit'a guvernului, ci si pseudo-opositionalii nostri se 'ntrecu a glorificã pre marele barbatu pan' la indumnediere, pre candu foile aceloru ómeni scriu, că repositatu a fost celu mai mare patriotu, celu mai activu si mai intie-leptu barbatu de statu, a carui fericitória activitate si practica intieleptiune este necompensabile, totu intr'acelu timpu, acelesi diarie, pre cealalta pagina descriu miserabil'a politica si administratiune publica de astadi. Asiã-buna óra „Wand.“ din Viena, in nrulu de domineca, dupa ce mai antaiu a cantatu marirea lui Eötvös, totu in acelu numeru mai la valé vine a ni spune cátu de amaru s'a insielatu lumea in acceptarele si sperantiele sale facia de regimulu si politic'a domnitória. „Ceea-ce ni se presentã“ — dice elu — „ca unu paradisu de fericire, in realitate nu e, decâtu o pustia selvatica!“

Éca rezultatulu intieleptiunei, patriotismulu, activitatei — mariloru barbati ai dloru stepanitori! —

Din amarit'a Francia n'avemu se reportámú, decâtu — multa confusiune, multu amaru si necasu. Suferintiele natiunei franceze — suut fora numeru si fora margini! Acést'a fia de respunsu aceloru domni, cari suut plecati a crede că prin capitularea Parisulu ar fi inecatatu trebuint'a d'a mai adunã ajutorie pentru fratii nostri francesi. Multu timpu, multe dieci de ani vor fi de lipsa, pana biét'a Francia se se reculéga — macar numai intr' atát'a, ca se nu-i péra fiii cu miile de frigu si de fóme!

Scirile din Parisu ni descriu cu colori infiórátorie lipsele poporatiunei. Sute

de mii stau se péra de fôme, si aprovi-
siunarea merge fôrte incetu, nici cã afla
ea vr'o spriginire din partea nemti-
loru! —

Dlu *Bismark* a incurcatu de minune
pe regimulu provisoru; membrii sei cei
din Paris curendu adusera lucru la unu
conflictu scandalosu si daunosu cu cei
din Bordeaux, anume pentru instructiu-
nea electorale, dar si in generalu pentru
conditiunile capitulatiunei si pentru *ar-*
mistitiu.

Conflictulu amerintiã dejã tiér'a cu
resbelu civicu, la ce a si contatu dóra
c. *Bismark*; insa *Gambetta*, pre langa
totu foculu geniului si patriotismului
seu, precurmã periculu prin retragerea
sa de la putere. Prin acést'a — s'a facutu
mai probabile pacea, dar mai segura
ingenunchiarea, *umilirea* superbe *Franc-*
cie. —

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 1 febr.

Se deschide la 10 óre de presedintele
P. Somssich. Dupa autenticarea protocolului si
anunciarea mai multoru petitiuni cari se trecu
la comisiunile respective,

Deputatul *G. Stratimirovicu* interpeleza
pe ministrulu presedinte: 1) Déca regimulu
uugurescu este contielesu cu politic'a contelui
Boust in privinti'a orientului? — 2) Déca vo-
iesce a ingrigi, ca in privinti'a cestiunei orien-
tale monarchi'a austriaca se urmeze o politica
jerala, prin carea se se dee ajutoriu popora-
ru crestine spre emancipare? — 3) Déca mi-
strulu presedinte voiesce a lucrã, ca neutra-
atea, care a sustienut'o densulu cu atãt'a cal-
ra facia cu apusulu se se observe si facia
orientulu? — Se va comunicã Ministrului
siedinte. —

Ministrulu de comunicatiune *St. Gorove*,
urm'a interpelarii deputatului *E. Simonyi*
erne tôte actele despre conventiunile ce esis-
tre guvernulu si societatile cãilor ferate,
ise de Sudu si de *Tisza*.

Interpelantele este deplinu multiamitu. —
Trecendu cas'a la ordinea dilei, se continua
dezbaterea a supr'a titlului II din bugetulu
ministrului de comeriu. La postulu 4 rubric'a
1. „*pentru academi'a de comeriu din Pesta*,”
ministeriulu preliminarã 15,000 fl. comisiunea
recomenda numai 10,000 fl.

Carlu P. Szatmáry face unu proie tu de
conclusiune, prin care cas'a se imputornicesca
pe ministeriu a redicã o academiã de comeriu,
in care se se formeze si consuli uuguresci; cãci
intre numele consulilor de acum abiã 2, 3
suna uuguresce.

Ministrulu *Slávy* este contr'a acestui pro-
iectu, cãci tiér'a n'are bani, nici poteri de instru-
tiune pentru scoli speciale, si dice mai departe,
cã déca pre cutare ilu chãma *Hengstenberg*,
pentru aceea pôte fi tocmai asiã de bunu *Un-*
guru casi *Horn* si *Wahrmanu*. (Iaritate.)

La votu proiectulu lui *Szatmáry* se pri-
mesce, precum si sum'a recomandata de co-
misiune. —

La rubric'a 3 „*spesela elaborarii unui*
proiectu de lege pentru montanistica,” cu 1200
fl. se primesce, si asiã pentru titlulu II. se vo-
téza in totalu 39,000 fl.

Urméza titlulu III. „*redicarea ramurilor*
speciale ale economiei rurale.”

In rubric'a 1, pentru agronomi'a si eco-
mi'a de vite, se votéza 35,000 fl.; in rubric'a
2. pentru instructiunea privitoria la economi'a
rurala se ceru 26,000 fl.

L. Tisza provóca cas'a a cere de la mi-
nistrulu inca in sesiunea presenta unu proiectu
de lege pentru paduri.

K. Bobory dice, cã ar fi bine, ca bunurile
preotiesci se devina economiei de modelu.

Ministrulu *Slávy* se invoiesce cã propu-
nerea lui *L. Tisza* pre langa óresi cari modifi-
catiuni ce le primesce si *L. Tisza*.

Rubric'a 3 „*naintarea culturai si a nego-*
tiului de vinu.”

Se ceru 400 fl. pentru societatea *Hegyall-*
ja si 2000 fl. pentru caletorii spre a studiã eco-
nomi'a de vinuri in strainatate.

Comisiunea financiara propune a se ster-
ge sum'a din urma.

Al. Török e pentru primire.

L. Tisza, propunã a se votã numai 1600
fl. pentru tramiterea a duoi tineri la studiu in
acestu ramu.

Ed. Zsedényi dice cã sunt de ajunsu
48,000, ce se dau pentru 6 individi, ca se cale-
toréscã in strainatate spre scopulu studiiloru.

Em. Ivánka sprigincescã parerea lui *L.*
Tisza.

Ministrulu *Slávy* se róga a se votã cele
2000 fl. si a se respinge propunerea lui *Tisza*.

K. Tisza e in contr'a votarii acestei
sume. —

La votu propunerea lui *L. Tisza* cade si
sum'a de 2000 fl. se primesce.

Rubric'a „*cultivarea de pomi si gradinari-*
tulu” se primesce in suma de 6000 fl. Aseme-
nea se primesce pentru „*cultivarea albineloru*”
2000 fl.

Titlulu IV. „*Institutiile de investiamentu*
privitorie la economi'a rurala.”

L. Korizmica descrie starea cea trista si
primitiva a agriculturai in Ungaria si dice, cã
pamentulu, care nainte cu câteva dieci de ani
dedea 18—20 de meti, astadi nu da mai multu,

decãtu 10 meti. Face deci urmatorulu proie-
ctu de conclusiune:

„Considerandu, cã partea cea mai mare
a poporului tiér'a nòstrei se ocupa cu
agriculturai;

considerandu, cã economi'a rurala mer-
ge totu dupa cum s'a mostenitu ea din ve-
chighe, si cã nu corespunde esperientiloru sci-
entifice mai nóue;

considerandu, cã poporatiunea, ce se
ocupa cu agronomi'a, lasata in voi'a sa, nu se
va lapedã de parerile sale pline de prejudetie;
considerandu, cã prin economi'a de pana
acuma se face tierii dauna de milióne;
considerandu, cã daca economi'a rurala
va remané totu dupa form'a cea vechia, rodulu
pamentului din anu in anu va scadé:

Cas'a se decida, ca in tóta tiér'a se se re-
dica pentru poporulu de la tiéra scoli agrono-
mice teoretice si practice, asiã, incãtu celu pu-
tieniu la 30—40 de mile patrate se vina o scóla.
(Aplause.)

E. Simonyi cere, cã acestu proiectu de
conclusiune se se tiparéscã si se se puna la or-
dinea dilei; ceea ce se si primesce.

Cu acést'a siedinti'a se ncheia si se anun-
cia cea urmatoria pe vineri la 10 óre.

Siedinti'a casei reprezentant. din 3 febr. 1871.

S'a petrecutu cu scirea trista despre re-
pauzarea ministrului de cultu si instructiune,
b. Jos. Eötvös. Cas'a a luat conclusu de con-
dolintia, a decisu a luã parte la inmormentare
corporativu, si a-si suspende siedintiele pana
marti in 7 februaru; avendu mane-di sam-
beta in 4 a se adunã numai spre a se intielege
a supr'a timpului si modului de participare la
trist'a solenitate.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 4. febr.

S'a decisu, cã toti membrii casei mane-
di, domineca in 5, la 1 óra pan' la 1 1/2 se vor
adunã in sal'a academiiei de sciintie si de acolo
vor merge spre a participã la solenitatea de
inmormentare ce se va tiené in Pesta; ér ma-
di, luni, o deputatiune de 20 de membri va
petrece remasitiile pamentesci ale reposatului
pana la locul de inmormentare in *Ercsén*.

Bodesci (in cot. Zarandu.) 10 ian. 1871.

(Ór'a a 11-a.) Ór'a a 11-a asiã credu
cã a sunatu dejã.

Pricepu ór'a pentru de a ne desteptã si
emancipã si noi romanii. Tóte popórale si na-
tionele lumii civilizate emuléza intru a se per-
fectionare, — intru a se aventã la aceea perfec-
tionare, care inaltea, glorifica si asigura esistin-
ti'a si viitorulu unui poporu si unei natiuni.

In midiloculu acestoru misicari, acestoru

emulatiuni a stã cineva cu manile in sinu, in
nepasare, insémna *lasitate*, insémna diumetate
de mórte.

Mirele se aprópia, si fericitu va fi — pre-
carele lu va aflã priveghiandu provediutu cu
cele necesari, cu untu de lemnu in candelu —
pentru intimpinare.

Unu nuoru greu si intunecosu se aredica
pre orizontulu Europei, si balaurulu dintr'en-
sulu amenintia fôrte, fôrte!

Vedeti acelu poporu nobilu, aceea natiune
mare, — poporulu si natiunea franceza, care
nainte de acést'a numai cu câteva luni erã in
culmea fericirii si a gloriei, astadi este ame-
nintia cu nimicire totala; éca la ce o adusera
sierpii si tradatorii!

Este ór'a a 11-a, si óre avem noi untu
de lemnu in candelu nòstre?

Este timpulu, este ór'a suprema, si daca
voimu a mai esiste ca Romani, ca natiune,
atunci nu ni mai este iertatu a stã intru nepa-
sare. Se incepemu la lucru, cãci e mai buna o
fapta, de câtu o suta de vorbe. Se nu mai totu
asteptãmu unii dupa altii; — începã ori si cine,
dar se-i urmãmu cu toti, si daca voimu, potemu
face multu, fôrte multu.

Natiunea romana — de seculi gonita de
sórte, apesatã de vitregimea timpului fũ des-
poiata pana la osu. Si desi sórtea nòstra s'a
mai imblanditu incãtva prin aceea cã am inain-
tatu binisioru spiritualminte, pe langa tóte pe-
decile, dar materialminte nu numai n'am inain-
tatu, ci am scapatatu fôrte multu, si suntemu
amenintia a deveni la sépa de lemnu. Éca
periculu celu mai mare, ce ne amenintia si de
care mai antaiu si seriosu trebuie se ne gandimu.

Numeru sciintia si cultur'a au mantuitu,
mantuescu si vor mantui pe atare poporu séu
natiune, — acestea au asigurat, asiguréza si
vor asigurã esistinti'a si viitorulu ori carui
poporu de pe faci'a pamentului; firesce cã in
privinti'a nòstra nu pôte fi exceptiune.

Numeru sciintia si cultura! aceste arme
poternice cum le vom poté avé, daca nu avem
medilóce d'a ni le cascigã. Candu noi suntemu
chiar in gur'a caliciei, — se mai vorbimu noi
atunci de scóle populare, gimnasii, academi,
teatru etc. etc. Aceste sunt mai multu decãtu
imposibile. Cãci pana candu ne vom aflã in
starea de acum dar pôte si mai rea, pana atunci
tóte ideile, intentiunile si aspiratiunile nòstre
vor fi numai vorbe góle; pana candu nu ni-se
va mai imbunatatã starea nòstra materiala, pana
atunci si spiritualminte remanemu incatusiati;
precum in fapta sentimu si vedemu acést'a. Ce
se facemu dar? Se desperãmu? Se stãmu cu
manile in sinu? Se mai stãmu intru nepasare?
Se asceptãmu dóra de la tempu?? Nu, si de o
suta de ori nu! Este unu medilocu prin care fôrte
usioru ne potemu mantui.

FOISIÓRA.

(La scump'a nòstra Bucovina, fratiloru si coreligi-
nariiloru nostri este se li se deschida de multu dorit'a
viétia constitutiunale bisericéscã; pulsa-
rea ei mai repede dejã a inceputu. Pre câtu timpu fratii
nostri n'au alu lor propriu organu de publicitate acolo
in tiér'a lor, care se reprezenta, in ale carui colóne se
se exprime acea viétia, noi li suntemu ingagiati cu or-
ganulu nostru, carele intru interesulu lor, este — ca
totdeun'a gat'a, a aduce totu sacrificiulu posibilu, —
chiar si in ortografia. — Mai demnu nu se potea inau-
gurã miscarea pre terenulu autonomiei bisericéscii in
Bucovina, decãtu prin catechismulu sinodalita-
tei, alu carui publicare urmédia.)

Langa Suceava, in 20 ian. 1 fauru 1871.

Sfatu cu satenii

despre autonomi'a si congressulu bisericéscu in Bucovina.

Noi Bucoveninii de religiunea ortodoxa
orientala, vrem „*autonomi'a*” bisericéi no-
astre in aceasta tiara. Spre a dobandi aceasta
„*autonomi'a*,” staruim noi prin barbat i in-
crederei noastre, preuti si mireni, acum de
mai mult de 20 de ani in coace; si aceea,
cu feliu de feliu de rugãri la pré inaltea
scarune, iara in timpul din urma, adeca in
vãr'a trecuta a anului 1870, ne adunãram ca
la 4000 de frati de legea noastra din aceasta
tiara la Cernautiu, si hotãrirãmu cu totii si de
nou, ca dupa atãtea incercãri si rugãri zadar-
nice pentru cascigarea autonomiei bisericéi
noastre, acuma cu tot adinsul, si inca si prin o
deputatiune a nume sã cerem de la milostivul
nostru Imperat si de la pré inaltul guvern mi-
nisterial al Austriei incuviintiarea de acea „*au-*
tonomi'a.” — Sã mai repetim dara, ca sã price-
pem si sã scim cu totii si mai bine:
Ce este acea „*autonomi'a*.”

Autonomi'a este ocarmuirea prin sine,

adeca neatarnata de altul strain, fie aceea
persoana, sau si deregatoria. Autonomi'a deci
a bisericéi noastre este ocarmuirea si prin sine
singura, neatarnata de óresi care persoana sau
deregatoria straina, care persoana sau deregato-
ria adeca n'ar fi de legea noastra si n'ar fi bi-
sericeasca, ci lumeasca. Numeru Imperatul cu
guvernulu seu cel ministerial are dreptul de
supraveghiare, si — numai spre acel scop, ca
ocarmuirea de sine nu cumva unde-va se faca
ceva, oaresi-care reu in protiv'a statului si legi-
loru lui; pentru cã Imperatul e totodata si tu-
torul sau epitropul cel mai mare si mai inalt
peste toate bisericéle din stat.

Dar sub cuventul „*biserica*,” aice ce
avem sã intielegemu?

Sub cuventul „*biserica*” aice nu se intie-
lege biseric'a facuta din peatra ori din lemn,
de care vedem prin sate si orasie: ei se intie-
lege comunitatea, sau insocimea tuturor credin-
ciosilor cãti sunt de un'a si aceiasi lege cu noi
in Bucovina, fie ei preuti, calugari, sau mireni.
De aceea deci si dicem, cã autonomi'a bisericéi
noastre in Bucovina insemneadã ocarmuirea
tuturor afacerilor si trebuintilor legii noastre,
prin toti credinciosii nostri, adeca cari-s de o
lege cu noi.

Ai spus cã noi totii, cãti suntem de legea
noastra ortodoxa-orientala in Bucovina, avem
dreptul sã ni dirigem trebile noastre bisericéscii
singuri; dar cum sã poate, ca noi toti sã ne
ocarmuim si sã ne dirigem trebile noastre bis-
ericéscii, cãci noi suntem vr'o 400,000 de suflete?

Se pôte in modul reprezentativ, adeca
prin deputati alesi de noi, din medilocul legii
noastre, in carii vom avé in rederea, cã ei ar fi
cu tot sufletul pentru binele legii noastre si —

a tuturor cãti suntem fii si frati de un'a si aceea-
si credintia ortodoxa-orientala din Bucovina.
Acei deputati alesi de noi, se vor adunã la un
loc sub presedinti'a pré sfintitului nostru Ar-
chipastoriu, sau a locutiitorului, si sã vor sfa-
tul si vor hotãri prin maioritate, adeca mai
marea parte a voturilor, cum sã fia cutare si
cutare treaba a bisericéi noastre. —

Cari sunt, me rog, acele trãbi bisericéscii?
Acele sunt de dóue felii principale sau
de capetenia. Feliulu întâiu e acel'a, carele
privesce trebile din nauntru ale bisericéi, adeca
credinti'a cu regulile ei dogmatice si rituale;
iara feliulu al doilea e acel'a, care privesce inte-
resele cele din afara ale bisericéi, adeca: tre-
buintiele comunitatii bisericéscii, ca a unei inso-
cimi omenesce. Feliulu d'antãiu il potemu numi
si partea spirituala sau duhovniceasca a bis-
ericéi; iara feliulu al doilea i potemu dice: par-
tea lumeasca, economi'a (gospodãria) comunita-
tii bisericéscii cu cele ce-i sunt ei de trebuintia
spre a traí dupa noim'a legii sale, si spre binele
si mangãrea sa.

Si avem noi voia si drept d'a ne pune noi
singuri asemeni lucruri la cale?

Avem, si aceea din multe temeieri. Mai
antãiu se trage acest drept al legii noastre inca
diu vechime, decand adeca Bucovin'a, tiar'a
noastra nu erã inca subt schiptrul Imperatului
Austriei. Si cumcã acest drept al autonomiei
bisericéi noastre ni s'a lasat nóa cã sã-l avem
si dupa venirea tierii nòstre sub aceasta impo-
rãtia, niarãta contractul acestei Imperatii,
carele-i facu ea cu Turchi'a, ce erã epitrop'a
Moldovei, si aceasta epitropi'a, cãt privesce la
pamentul acest'a al Bucoviei ca fost'a parte a
Moldovei, a cedat'o Imperatiei noastre de acum.

Dara si dupa aceea, in mai multe renduri
ni-au proclamat Imperat'a acestui stat al Au-
striei si ni-au chezesiuit autonomi'a bisericéi
noastre; asiã de pilda: prin constitutiunea im-
periala din 4 Martie 1849, § 1; prin o *patenta*
imperateasca din 31 Zecemvre 1852; prin
„*diplom'a*” din 30 Optomvre 1860, iara mai
cu scama acuma in tempurile cele mai nóue,
prin *legile fundamentale de stat* din 21 Zecem-
vre 1867, articolul 15, (cu cele lalte articule: 5.
6. 14. 17.) care articulu al 15. suna cam asiã:
„*Fiescã care bisericã recunoscutã in stat, are*
dreptul a exerciciã, adeca asi implini legea sa,
dupa credinti'a-si, a-si conduce scolile sale, a
stapani si a intrebvintiã fondurile si averile
sule bisericéscii si scolare dupa trebuinti'a si
dorinti'a ei.” —

Si-apoi cum? — pentru toate aceste trebi
sã se otarasca prin unii si aceiasi deputati?

Ba nu; trebile feliulu întâiu, adeca cele
curat duhovnicecii, trebile credintiei, ale oran-
ducelor si obiceurilor ei, au sã se otarasca
numai prin preuti cu episcopul in frunte, si
acea adunare, acel sobor, se numesce *sinod*
bisericésc; iara trebile de feliulu al doilea,
ale economiei adeca a comunitatii bisericéscii,
au sã se otarasca prin deputatii *intregii comu-*
nitati. Si aceasta comunitate bisericéscã se
compune din dóue parti: un'a e partea pre-
utiasca si calugãreasca, sau clericala; iara
cealalta e partea mireneasca, la carea se nu-
mera proprietarii cei mari, tãrgovetii, invetia-
torii, militarii, rediesii si tieranii; si adunarea
sau soborul, carele e ca sã reguleze si sã oran-
ducasca afacerile economiei din comunitatea
noastra bisericéscã nu-l numim *sinod* ci *Con-*
gres bisericésc.

Este unu medilocu forte usioru, prin care de odata potemu nainta, prin care dintr'odata ni potemu imbunatatii starea materiala si spirituala redicandu de odata totu felulu de scole, academie, teatru etc. etc. Acestu medilocu ni e datu, si numai se-lu punemu in lucrare.

Eca cum. Deaca ambii capi ai Bisericeiloru natiunei nostre, ambii metropolitii s'ar pune in capulu lucrului — si ar convoca o adunare generala a Romaniloru in cutare orasiu mai acomodatu, cum e Aradulu ori Sibiuulu. — Acesta adunare ar ave a forma o „banca generala“ de asigurare si creditu. La acesta banca se se depuna tote fundatiunile si capitalele disponibile natiunali si confesionali romanesci, folosindu-se venitul ordinariu alu aceluor capitalu totu spre scopulu de mai nainta; dar inesei capitalele se servesc de imprumutare poporului romanescu, in obligatiuni bine asigurate.

Deaca vom lua in consideratiune sum'a tuturor fundatiuniloru si capitaluor natiunali si bisericesci de ambe confesiuni, va esi unu capitalu forte mare, acest'a dandu-se pe creditu poporului nostru cu interese moderate, de siguru ar innainta materialmintea bunastarea poporului, caci apoi ar fi scutitu de enormele usurii ce este silitu a le plati astadi strainiloru, candu dupa 100 fl. i se ieu interese anuale de cate 60—80 fl. adeca mai catu e si capitalulu. Unde pote inainta poporulu materialmintea, candu elu — cu agonisela lui plina de truda — abia pote solvi interesele, prin cari strainii se inavutiescu?! In modulu aretatu, scopurile si institutiunile de mai nainta se sustienu, prin ce inaintamu spiritualmintea, er prin imprumutarea capitaluor — cu interese moderate — materialmintea. Si vedindu poporulu nostru cumca si de amarit'a lui sorte se mai ingrigescu cineva, vedindu elu cumca astfelu se ajutara materialmintea: atunci — deca i vom dice, se facemu scoli, gimnasie, academie, teatru, etc. etc. bucorosu si din tota inim'a va contribui; pentru ca va ave indemnu si va ave de unde contribui.

Se ne intrebamu noi pe noi, pentru ce de banii nostri, de fundatiunile si capitalele romanesci se se folosesc strainii cu nesce interese bagatele? pentru ce se nu ne folosimu noi de ele — in data acum, pana ce avemu cu ce le asiguram? Acestu planu realizandu-se, caus'a nostra ar fi salvata. Despre bun'avointia a capiloru nostri nu ne indoimu; ei dorascu binele poporului, si dorindu-lu, prin o iniciativa ca cea atinsa si-ar implini un'a dintre cele mai mari si frumose detorintii si chiamari — si ca Romani, si ca capi si parinti ai natiunei si bisericeloru nostre; deci se nu crute nimicu, ci se se ocupe de interesele publice — mai pre susu de tote! Inaltele calitati, ce posedu ei, ii punu

in stare de a face forte multu; si candu poti face multu bine, de ce se nu faci? Numele si memoria loru ar fi memoritoria si istoria li-ar pastra un'a din cele mai frumose pagini.

Dar in fine, deca acesti capi ai natiunei si bisericeloru nostre nu ar ave vointia a se pune in capulu lucrului, atunci — puna-se ori si cine! Destulu atat'a, ca numai este timpulu de perditu; caci totu momentulu perditu in nelucrare ni va causa daune nereparabili.

In acestu modu ar mai fi si alte multe giuristari de imbunatatitu atat'u materialu catu si spiritualu. Numai vointia se avemu si tote se potu. Aseptandu parerea publica mi rezervu a mai reveni a supr'a acestei teme.

Fratiloru Romani! de ori si ce rangulu, stare si caracteru — se ni aducemu a minte mai nainta de tote cumca suntemu Romani, si ca ca Romani avemu detorintia d'a servi interesului nemului romanescu; altcum pentru ce traimu noi ca romani in lumea acest'a? Se luamu esemplu de la alte popora. Marea idea a triumfulu natiunei nostre se ne insufletiesca pre toti, se avemu toti o singura vointia si unu singuru scopu, salvarea Romanismului. Se ne unimu in ougetu si in simtiri, se danu mana cu mana cei cu inima romana! Se ne veda santulu soro intr'o di de serbatores.*

Nicolau Butariu.

Bocsta-mont, (in Carasiu,) 15/27 1871.

(Semne de progresu imbucuratoriului si de desteptare la poporu; conducere buna si creditioasa.) Adevaratu ca politica si administratiunea de astadi a tarii ni este forte contraria progresului si dezvoltarei natiunale, dar tocmai atat'u de adevaratu este ca astadi poporulu, in unele parti pana si celu mai d' diosu sente si pricepe lips'a de invetiatura si cultura si — nu se recere de catu se se afle printre elu cate unu barbatu onestu si zelosu, carele se-lu conduce, apoi elu, poporulu nostru, si-da chiar si camesia din spate pentru scola!

Eclatante esemple ni ilustra in celu mai imbucuratoriulu modu acestu adeveru. Comunitatea nostra din vecini Fizesiu avea numai o scola ce nu ajungea pentru toti copiii cati are; de multu timpulu se vorbia de desohiderea unei a dou'a scole, dar nu se gasia omu carele se — apuce si se impreune poteriile altmintrelea bine dispuse spre acelu scopu. Acum de candu ni

* Dlu autoru, carele atat'a se abuciuma pentru d'a gasi medilocu de imbunatire a sortii poporului si natiunei, suntemu detori a-i da ascultare si a-i pune ideile naintea onorab. Publicu, macar catu de putienu realizabili ni s'ar imparé ele. Totusi — pana un'a alt'a, noi si Dsule si on. Publicu am recomandat conlucrarea zelosa, energica la infintiarea de fonduri diecesane, cari au aceeasi mentitiune si — sunt unu pasu forte eficace spre scopulu si planulu propusu de dlu N. Butariu. R e d .

veni de protojude dlu Stef. Antonescu, barbatu cunoscutu de zelulu seu neobositu pentru naintarea si regularea intereselor de cultura a poporului nostru, contielegerea necesaria inte se facu si — a dou'a scola rom. natiunala in Fizesiu este facta!

Totu prin a dsale influentia binefacatoria se imbunatati cum se cade aici la noi salariulu invetiatoriului romanu, si — omului cu sentimente romane curate i ride inim'a candu vede realizandu-se astfelu de progresu in scole.

Asemenea frumosu, imbucuratoriulu si demnu de imitatu esemplu ni dede comunitatea Cacovei, unde — er prin zelulu unui bravu barbatu romanu, adeca a notariului comunalu de acolo, fostu jurassore comitatenu Tim. Miclea in cea mai buna armonia se nvoira laudabilu locuitori a redica din temeiu unu edificiu de scola maretiu, carele se corespunda trebuintii in tota privintia si totu de odata se faca onore comunitatii — nu numai in presinte, ci si in viitoriu.

Prin zelu deci, prin armonia si incredere imprumutata, pre langa tote pedecile ce ni le punu dusmanii nemului pre langa tota seracfa si simplitatea poporului nostru, in data ce da Ddiu de se gasesce cate unu barbatu onestu si cu energia, mergemu nainta si sporimu. De aci poporulu pote se cunoasca ca — domni de sangele seu totu sunt mai buni de catu cei straini! Dar si domni nostri, cei ce atat'u de bucorosu se dau unelte strainiloru si se taie in cate partite tote de aci potu se cunoasca, ca celu putienu pre campulu culturi natiunale, in bisericasi in scola, nu este iertatu se formamu partite, ci toti din tote partile si cu tote poteriile, pre intrecute se lucramu pentru cultura poporului; spre acestu scopu deci pentru redicarea de scoli bune si destule si pentru dotarea cuvenita a invetiatoriloru nostri. P. B.

Temisiora, in 5 tauru 1871.

(Hotiile dloru comitatensi,) in acesta tiara Unguresca, carea se numescu civilisata si crestina, si ar vre se joce rola conducatoria in Oriintele Europei, dicemu: hotiile si fora-delegile dloru comitatensi, facia de bietulu poporu de la tiara, nu mai au margini, nu mai cunoscu frica de Ddiu si Imperatulu, nici rusine de lume! — Dupa ce plansorile prin ale nostre diarie nici guvernulu, nici opiniunea publica la elementulu domnitoriu nu le considera, bietii omenii nostri si-luara refugiu la diaristic'a straina. Asia in nrulu 21 din „N. Temesvarer-Zeitung“, mai multi Secusigieni de ai nostri, arata volnicie ce comise protojudele de cercu J. Bogma si cu jurasorulu seu Takacs in diu'a de 20 dec. candu cu de sera se infacisiaser. in Secusigiu pentru de a asista la alegerea anti-

stei comunale, si candu in contra esprese dorintie si invederatulu votu alu celor adunati, puse cu sil'a unu jude comunalu ce dupa lege nu este nici candidabilu! Bietii Secusigieni cu dnii de Unguru si cu notariulu lor, unu nemernicu, dar sprignitu de dnii comitatensi din tote poterile, atat'a au suferitu, in catu nu mai seiu, ce se mai incepa! Nici advocatii de aici, cu carii — numai Ddiu scie, cata potere de bani au cheltuitu, nu mai seiu se li dee svatu. Mai de unadi, venindu vorb'a despre aceste hotii si despre betii omeni ce trebuie se le indure si se li platesc pretiulu, la unu locu publicu, unu advocatu teneru si resolutu dise: Deca odata dosconsiderarea dreptului si a leverului in sfera administratiunei publice s'a facutu principu, apoi nu remane de catu: Unii omeni resoluti se se puna si intr'unu reclamu subscrisu de insisi se-i injure catu mai spurcatu si pe dnii cei fora de lege, si pre cei ce-i sustienu si chiar pe Ministrii, cari nu se ingrigescu de vatiile poporului. De aci trebuie se urme procesu de pressa, si asi hotiile naintea juratiloru din Pesta, in faci'a lumei se vor constata si infera. Astfelu Ministrii si diet'a nu-si mai potu astupa urechile si — dora si MSA s'ar indura de bietulu poporu se-lu scape din ghiarele aceluor omeni fora sufletu! — (Seraca lume! pana la atat'a se fimu ajunsu noi in ferioctoria Austro-Ungaria! Svatuulu dlui adv. teneru in sa am dice ca elu insisi se-lu puna la cercare si deca se va adeveri de rezultatu bunu, — toti lu vor urmari. Red.)

Oradea-mare in ian. 1871.

In nrulu 5 alu „Albinoi“, intr'o corespundintia din C. Ineu, subsemnata cu J. B. afu nnele atacari fora cale, pre cari nu le potu trece cu vederea.

Se dice acolo, ca protopopulu, eu adeca, facu o pretensiune de 15 cubule da bucate de la bietii orfani ai repositului preotu Z. Bulzanu. Acesta imputatiune eu n'o pricepu; ea nici ca are intiesu. Competitiile parochiali si-au forulu lor.

Despre ceea-ce se amintesc mai de parte in privintia a 230 de vici de bucate ce s'ar cuveni si ar fi a se realisa pre sem'a orfaniloru, dar ce eu asi impedece si asi pretinde, — marturisescu ca n'am nici o scire, n'am nici o pretensiune; — acesta istoria, in catu priveste persona mea este unu noadeveru.

Dar comitetulu parochialu are o pretensiune a supr'a masei repositului preotu; s'a fostu facutu a leca o repartitiune de 200 fl. a supr'a locuitoriloru pentru zidirea casei parochiale; repositulu preotu a incasatu, dar — n'a datu socota; acum comitetulu vine si intreba: cum, prin ce se ne asiguramu? si protopopulu

Noi mireni asi dara n'avem la „sinoadele besericesci“ nici o treaba?

N'avem; si aceea cu tot dreptul, ca-ci cum am dis: „sinoadele“ au se se ocupe numai cu lucruri nauntrice sau curat duhovnicesci ale beserice, si n' lucrurile interne ale beserice, in lucrurile credintiei, care sunt curat duhovnicesci, numai aceia au treaba cari-s pe acelea pusi si sfintiti prin darul Duhului sfant; si aceia-s: Patriarsii, Metropolitii, Episcopii, protopopii si preotii. Nu asia-e in sa cu „Congresele besericesci“ care au sa se ingrijasca de cele din afara ale credintiei, cum am dice, cu cele lumesci ale beserice, cu economi'a sau gospodaria in comunitatea noastra besericeasca; cu care economia tocma preotii, episcopii si toate celelalte persoane duhovnicesci nu este ca sa se ocupe, sa-si bata capulu, caci Christos dice: „Imperatia mea nu este din aceasta lume;“ adeca slujb'a preotiei n'are cu lucruri materiale, cu aceste trecatoarie adeca sa se ocupe. Tot asi si Apostolul Pavel dice in a 3. sa episto'a catre Filippieni: „Fiti impreuna urmatori mie; pentru ca multi amblau . . . al caror Ddiu este pantecele . . . cele pamentesci ougeta, a no-stra petrecere (civitate) in ceriuri este.“

Pentru aceea deci, si anume pentru sfintienia darului si pentru evlaviositatea chemarei preutiesci, ei preotii, ca persoane apostolice, nu pot si nu trebuie sa fie abatuti la lucruri profane, lumesci, cu care ca si ntr'o economi'a sunt impreunate multe griji, trudi, ba poate si certe. De pilda in privintia a averii besericesci. Unde este ori si cat de mica avere, acolo este si grija, atingere cu unu si cu altu; si prin atingere si grija sunt si felu de felu de neintic-

legeri, neplaceri si adese ori si certe, care nu se potrivescu cu starea preutiasca. Tot asi e si in privintia patronatelor si arondarei parochiilor, in privintia scoalelor s. a. Cاتا batae de cap, cata truda si cata lupta trebuie spre a pune un'a si alt'a la cale, a direge si a chivernisi cu cutare si cutare treaba. Si aceste toate chivernisiri materiale sau lumesci, nu este, nu se cuvine, cum am dis ca sa fie in spatele preutilor, ca nistor persoane evlavioase — besericesci. Preutilor, ca unor urmatori numai acelei chemari si slujbe care o avura sfintii Apostoli, asijderea numai cu apostol'a, cu invetiarea adeca a cuventului lui Dumbedieu, cu lucrurile credintiei si ale sfintelor taine — li se cuvina sa se trudeasca, sa se ocupe. Iara comunitatea beserice, ea trebuie sa se ingrijasca pentru cuvenita sustinere a preutilu, beserice: si scole.

Asia dara preutii, adeca persoanele duhovnicesci, cari cum spui, au sa se ocupe numai cu Evangell'a si cele sacramentale, n'au treaba la „Congrese besericesci“?

Ba au; intr' atat'a incat si preutii, pe langa aceea, ca sunt pastori sufletesci si persoane spirituale, mai sunt si membri (madulari) ai comunitatii, ai trupului veduti al beserice; si sf. Apostol Pavel dice: (I. Corint. cap. 12, st. 20.) „Cu adeverat multe madulari sunt, eara un trup.“ Apoi eu v'am spus si vi mai repet aceea ca in beserica noastra pentru ca ea este ortodoxa ce vra sa dica: adeverata a lui Christos si drept apostoleasca, cum si dicem noi in „Crediu“, suntem toti insii madulari si partasi ai comunitatii, ai trupului besericescu. Nu numai preutii, s'au numai mireni, ci toti, pentru ca tot sf. Apostol Pavel dice (Corint. I. cap. 12, st. 23) „sa nu fie desbinare in trup; ci sa

se ingrijasca madularile intre sine unu de altul.“ Preutii la noi mai au apoi, ca barbatu catoriti, familia in sinul comunitatii besericesci; au dara si ca atari tot dreptul a lua parte deplina la congresele besericesci. —

Fuind ca cum ni spui despre congrese besericesci, noi mireni, si adeca noi tianarii, rediesii, tervogetii, militarii si proprietarii mari, numai de congrese si de afacerile congreselor avem sa ne ingrijim: spune-ne dar, me rog, cu ce a nume are sa se ocupe un congres besericesc?

Congresul besericesc are sa se ocupe cu acestea:

- 1) Cu autonom'a beserice noastre in aceasta tiara facia ce ocarmuirea statului si a tarii, facia apoi de celelalte legi din Bucovina; ca nici guvernul statului si al tarii, si nici celelalte legi, precum sunt catolicii, evangelicii, armenii, israelitii s. a. sa n-aiba oaresi care jignire sau strembatire din partea beserice noastre; dara nici noi sa nu fim strembatiti nici intr'o privintia din partea guvernului sau din partea celorlalte confesiuni; a 2) Sa nu se mestice nime, nici om strainu, nici deregatoria, care nu-e a beserice noastre si nu e chiamata prin lege, in ocarmuirea si conducerea parochiilor, manastirilor si scoalelor confesionale; — a 3) Sa nu se amestice nime, afara de in sa ocarmuirea beserice noastre in administrarea, stapanirea si intrebuintarea fonduriloru, averei adeca a manastirilor, parochiilor, scolilor si ale besericeilor, atat acelei de prin parochii, cat si acelei ce e a intregii eparchii, si care avere eparchiala se numesc „fondul religionaruu greco-oriental din Bucovina;“ — a 4) Sa nu se amestice nime afara de noi, cari

suntem de legea noastra, la alegerea ascensorilor consistoriali si a protopopilor si parochiilor, chiar a Episcopilor; ca nu — cum poate se intempla pana acum, sa ni dee strainii pre mai-marii duhovnicesci, se ni dee omeni cari adeca li plac lor si li vin lor la socoteala, dara nu si noa. Pentru ca scim, ca ce place strainului, nu e tot de-aun'a si pentru noi bun si de folos, ci din contra, strainul aceea ni da, ce sa-i folosasca lui, iara noa sa ni strice; — a 5) Regularea patronatelor prin parochii; — a 6) Arondarea sau regularea otarelor unei parochii de catra alt'a, cum si unui protopopiat de catra altu; — a 7) Regularea si otarirea leiei anuale a preutilor si tacs'a epitrachilului, ca sa aiba preutii trainu fara grij'a de toate dilele, si potivitu starii si chemarii lor; — a 8) Regularea si dofigerea leiei invetiatorilor la scolile de legea noastra; — a 9) Otarirea leiei dascaliloru sau cantorilor besericesci si a ponomarilor; — a 10) Reportul, adeca dreptul ce sa-l aiba preotii si celelalte autoritati besericesci catra scaunele lumesci si persoanele lor, cum si aceste catra preotii si scaunele besericesci; — a 11) Reportul, puse-tiunea adeca a eparchiilor noastre bucovinene facia cu cele lalte parochii, care-s tot de o lege cu noi in tierile Imperatului nostru, si in farsitu — a 12) Carei Metropolitii sa fie eparchia noastra a Bucovinei supusa, sau unde sa avem noi Metropolitulu nostru, mai mare adeca decat Episcopulu, la carele, daca ni s'ar face vre-o strembatate de la Episcopia in trebi duhovnicesci, sa ne putem jelui, sa putem face, cum se dice, „recurs“ sau „apelatia.“

(Va urmari.)

ce alt'a putea se raspunda de catu: *din mansa* *repositului*; firesce, deca de aceea se tienu si cele 230 vici de bucate, apoi si din acelea. Asia credu ca dlu corespundinte pe langa tota filantropia ce-o areta in corespundinta sa, deca era protopopulu intrebatu, nu putea se dee altu svatu.

Cumca ce scrie corespundintele din C. Ineu despre 40 fl. cari dice ca i-asi fi primitu eu de la veduv'a repositului spre acoperirea tuturor speselor de ingropatiune si-apoi i-asi fi retienutu la mine ca plat'a mea, — cumca acest'a e o fabula, si inca calumniosa pentru mine, se pote convinge scriitoriulu insusi, deca sentiulu de onore lu va indemn'a a cerca adevverulu si a se cai pentru peccatulu seu. Nam luatu si n'am avutu eu a supr'a mea a plat'i spesele inmormentarei; veduv'a in persoana le a patitu; n'am retienutu eu 40 fl. de la veduva, din contra — intrebe dlu corespundinte pe confratii preoti cari au fostu la inmormentare, cum am grigitu eu pe repositulu, cum l'am priveghiatu si inmormentatu din cas'a mea, necrutandu nici ustenele, nici spese. De vr'o plata — nu sciu ce felu, nici vorba!

Credu ca este interesu de onore a dlui corespundinte, a se convinge, cumca a scriu neadeveru, si inca neadeveru injuriosu pentru mine; deci lu provocu spre acest'a si-i promitu ca deca va fi in stare a documenta acusa ce mi-o face, eu voiu plat'i inpatrata acea suma; er de nu, atunci dsa se-si cunosca gresiela si se cera iertare!

Apelulu ce face dlu corespundinte I. B. catra ven. Consistoriu pentru intrevinere la alegerea parochiului in parochia veduvita, facia cu dispusitiunile apriate ale statutulu org. este de priosou, si eu din parte-mi respingu insinnatiunile fora totu temeulu, ca cum eu a-si tinde a elude statutulu organicu.

In fine nu potu a nu-mi esprime rogarea si dorinta, ca dnii corespundinti se nu abuse die de increderea ce li da on. Redactiune, ci ce reporta se reporte cu deplina consciintia, dupa date positive, er nu dupa scorniri si vorbe голе ce malitia s'a dedatu a respand. —

Fassie m. p. protop.

Artsare si Interpelatiune

catra venerab. Consistoriu rom. gr. or. din Caransebesiu.

Precum s'a aretatu in nrulu 55 alu „Albini“ de anulu trecut, in comun'a romana Marcovetiu, cottulu Temesului, protopopiatulu Versietului, se afla o minoritate disparatoria, de celu multu 20 de suflete Serbi. Acesti'a cu preotulu lor Serbescu V. Ugrin, neodihnitu au lucratu si agitatu — in comuna si in Carloveciu si Versietiu, ca comunitatea fiindu ca e mestecata, se treca la ierarchia serbesca. Din partea autoritatilor nostre bisericesci inasa — asia se vede ca nu s'a facutu nimic'a spre infrenarea abuzurilor, caci, preotulu serbescu, celu susamintitu, au renunciatu d'a mai servi la romani si acuma cu ai sei ambla in ruptulu capulu a corumpe si a casciga unu numeru si din maioritata romana pentru anesare catra serbi, si — se latiesce faim'a ca in tota diu'a se li soscesca o comisiune pentru a se declar'a naintea aceli'a si a fi re'ncorporata comun'a.

Aceste inpregiurari, ce nelinicescu spiritele in celu mai mare gradu, me indemn'a a le aduce a minte si respective la conosciinta Ordinariatulu nostru din Caransebesiu si a cere deslucire:

1. Deca scie de cele ce se petrecu in acesta comuna a nostra, si nu cumva ar fi de lipsa a lu'a mesurile necesare spre impedearea agitatiunei daunose si demoralizatiune?

2. Ore pote se fie permisu, ca unu romanu, carele nici nu scia alta limba, amagita si cumperatu de Serbi, se mai pota ave voia a se declar'a pentru ierarchia serbesca si astfelu, intr'unu statu de decadere morale a sa, candu atarele ar trebui se fie consideratu ca unu nemernicu ce n'are dreptu d'a dispune de sine, — elu se compromita biserica si natiunea sa?

3. Pentru unu casu, deca intr'adeveru s'ar ivi in comun'a Marcovetului cutare comisiune, Ven. Consistoriu facut'a ceva dispusitiuni, anume ca — prin cine si cum se fie ea intempnatu in numele eparchiei romane, si locuitorii romani cum se se comporte facia de ea, si prin cine se fie ei condui si aperati?

Dupa faimela sburatorie — lucrulu impare de cea mai mare urgentia.

Langa Versietiu in fauru n. 1871.

Muciu.

Publicatiune.

(N. 20 A.) Postulu de Notariu la Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului romanu — devenindu vacante, prin acest'a se publica concursu.

Salsriulu impreunatu cu acestu postu este 600 fl. v. a. care se solvesce in tota lun'a anticipative din casad'a asociatiunei.

Doritorii de a ocupa acestu postu, se-si tramita recursele la Directiunea subsemnata pana in finea lunei lui fauru 1871, in care pre langa calificatiunea receruta in genere pentru acestu postu, in specialu vor documenta perfect'a cunosciintia in vorbire si scriere a limbii romane.

De la Directiunea asociatiunei romane aradane.

Aradu in 21 dec. 1870.

Josifu Codreanu m. p. notariu subst.

Ioane Popoviciu Deseanu m. p.

Directore sec.

1-2

Varietati.

(Atentatu.) „Curierulu“ de Jassi scrie in nr. seu din 20 ian.: Asera la 8 ore archimandritulu Climente, de la monastirea Golia, ducendu-se la P. S. S. Mitropolitulu cu o hartia si avendu oresicare conversatiune impreuna, la esire a scosu unu revolveru cu patru focuri dinbusunariu, descarandu-le tota a supra Mitropolitulu si ranindu-lu in trei locuri, la o mana si la corpu. Indata a mersu unu numerosu publicu la facia locului, esprimandu-si regretele sale pentru acestu casu nenorocitu si asigurandu pre I. P. S. Sa Mitropolitulu despre adevveratele sale simpatii! Ranele nu sunt pre grave si prin ajutoriulu mediciloru credemu ca in curendu se vor vindeca. Criminalistulu este datu in man'a justitiei. —

(Declaratiune.) Subsemnatulu, primindu redactiunea noului organu de publicitate „Posta romana“, credeamu ca prin acest'a voiu pote suplini o lacuna in diaristica romana, avendu tendinta de a mai slabi celu put'enu separatismulu condamnabile ce domina de presinte in tote partile locuite de Romani si care impedeaca adevverat'a nostra consolidare nationale; — credeamu ca se va pote infintia in capital'a Romaniei unu organu de publicitate, care se represinte cu fidelitate si consciintia interesele tuturor Romaniloru, in curendu inasa a trebuitu se me convingu cu cea mai mare durere, ca publiculu romanu anca nu simte necesitatea, seu celu putienu nu e anca resolutu a sacrifici ceva pentru sustinerea unui asemenea organu; de aceea aducemu la cunosciinta onorabilulu publicu romanu cum ca „Posta romana“ cu No. 8 si-a finitu cursulu vietiei sale.

In fine multiamindn diareloru cari au salutat aparintia „Postei romane“ totu d'odata le rugamu se ie notitia si despre acesta declaratiune funebreale. Iulian Grozescu, fostu redactore la „Posta romana.“ —

(Statisticu despre totu pamentulu.)

Dupa cele mai noue date, numerulu locuitoriloru de pre tota facia pamentulu este 1,228 de millione; dintre acesti apropo diumetate, adeca 525 de millione sunt de ras'a mongola, 360 de millione sunt de ras'a caucasa, apropo 200 de millione sunt de ras'a etiopa adeca „negri“, 175 de millione sunt de ras'a malaica, si abia unu bietu millionu mai sunt de ras'a indo-americanu. — Numerulu mortiloru pre unu anu este de 33 de millione, astfelu incatu se vine unu mortu pre fie-care minutu-secundu. Computandu verstele in cari moru omenii, versta a medicra este de 33 ani. Dintre patru nascuti, numai unulu ajunge versta de 7 ani; dintre una suta nascuti, numai unulu ajunge la 60 de ani; la 90 de ani numai dintre 500 unulu; er la 100 de ani abia din 100,000 unulu. Tote nemurile pamentulu vorbescu 3642 de limbe; numerulu dialectelor est: necalcalabilu. Numerulu religiuniloru este de 980. —

Pentru nefericitii francesti.

Din Huneadova prin dlu Georgiu Danila

ni s'a tramisu o suma de 11 fl. v. a. la carea au contribuitu:

Avr. Pecurariu si Petru Boldinu, cate 2 fl.; G. Danila 1 fl. 20 cr.; Nic. Ciuciu, Sim. Popoviciu, Al. Popoviciu si Stef. Dima, cate 1 fl.; Nic. Popoviciu 80 cr.; Nic. Dima 50 cr.; S. Dima 30 cr.; Sofia Silagi 20 cr. —

Din Chesintiu prin dlu not. com. Joane Radneantiu ni s'a tramisu o suma de 8 fl. 20 cr. v. a. la care au contribuitu:

Il. Balos, jude 2 fl.; J. Radneantiu, not. Mitru Milli, tutoru, M. Vitomiru, cas. J. Gold, jude, J. Kaufmann, cas. si Andr. Buschmann, cate 1 fl.; P. Gold, jur. 20 cr. —

Din Chiseteu prin dlu not. com. si adv. Dion. Cadariu ni s'a tramisu o suma de 9 fl. 61 cr. v. a. la carea au contribuitu:

D. Cadariu si G. Berariu, cate 2 fl.; Mai multi Chiseteeni 1 fl. 61 cr.; Nicod. Cadariu si Tr. Siefertianu, cate 1 fl.; Tr. Cadariu, caltiun. si Dem. Gherda econ. cate 50 cr. Tr. Cosariu 20 cr.; Is. Lazaru, G. Miutiu, J. Mateica, A. Popescu, At. Enesutiu, J. Gherda, Is. Obagianu si Is. Siumanu, toti econ. cate 10 cr. —

Din Curticiu prin R. dnu parochu Moise Bocsianu ni s'a tramisu a patr'a lista cu o suma de 5 fl. 40 cr. v. a. la carea au contribuitu:

Toad. Negru si Il. Morariu, cate 1 fl.; Elisabeta Kozményi si Petru Bolboaca, cate 50 cr.; Gavr. Giuleanu si Dan. Fauru, cate 30 cr.; Il. Borsianu, Il. Donu, Nic. Ursu, O. Ursu, M. Ciupuliga, Sim. Marisiu, J. Giuleanu, cate 20 cr.; Al. Socaciu Toad. Motiu, On. Bolboaca, Toad. Lucutia, cate 10 cr. —

Din comun'a Cebea (cott. Torontalu) prin R. dnu parochu Stef. Chirilescu ni s'a tramisu o suma de 10 fl. v. a. remasa curata dupa detragerea speseloru espeditiunei, la carea au contribuitu:

Andr. Bugariu 1 fl. 50 cr.; Stef. Chirilescu 1 fl.; Trifu Tania 60 cr.; Maria Bugariu, Jotia si Sila Pauloviciu, Is. Purece, Avr. Tania, Iv. Mirga, cate 40 cr.; Elisabeta Lurini 30 cr.; Jos. Voicu, Nic. Pitris, A. Olariu, C. Olarin, J. Ersejanu, cate 20 cr.; J. Ersejanu 15; St. Dumitru, Jos. Mustetiu, M. Mustetiu, J. Joscoviciu, Tr. Chirsta, G. Muresianu, T. Craciunu, N. Craciunu, Andr. Wirth, Teod. Tumurjia, T. Craciunu, Jos. Simu, J. Ersejanu, P. Pitria, M. Hirtiu, At. Mustetiu, si Lenca Mustetiu, cate 10 cr.; Iconia Craciunu 9 cr.; M. Septianu 6 cr.; Nic. Tania, M. Nedeleoviciu, T. Fagarasiu, G. Nica, Nic. Mustetiu, cate 5 cr.; A. Motoruga si M. Srecco, cate 4 cr.

Dlu invetiatoriu rom. din Bocsia-mont. J. Marcu ni-a tramisu 2 fl. v. a. si adeca 1 fl. 50 cr. colect'a scolariloru romani, si 50 cr. de la sine. —

Aceste mai susu publicate sume la olalta de 46 fl. 21 cr. v. a. facu cu cea publicata in nr. 8. sum'a totala de 406 fl. 54 cr. v. a.

Redactiunea.

RESPUNSURI.

De trei septemani, din trei parti ni se descrisera intemplari forte superatorie, chier scandalose din Beiusiu, si inca de la unu locu, de unde mai putienu ne asteptamu la de acelea si de unde mai adencu trebe se ne dora. Pre candu noi stamu la cugete ca — ce se facemu cu acele descrieri, de a caroru publicare, pentru sant'a cauza, carei servimu, nu putea se fie vorba, mai sosira asemeni descrieri si altoru barbati nationali, si — intre cei intimi se tienura consultatiuni seriose a supr'a lucrulu. Resultulu fu, ca — se ni luamu inim'a in dinti si se raddamu!

Au nu vedeti Dvostre — cate avemu noi se induramu, totu numai pentru sant'a cauza comuna!

Pre alta cale — dora s'ar pote casciga remediulu fora se sufero caus'a cea mare. Pricepeti-ne domniloru, si — scusati-ne! —

Tutororu dloru cari reclamara de vr'o 8 zile incoci: Credemu ca la speditiunea nriloru 6 si 7 a intrevinutu neregularitati, dar nrulu 8, si cu aceli'a o multime de restantie s'au speditu sub privigherea nostra; asemenea se spedesce si acestu alu 9 nru. Deci rogamu ca scaderile se ni se comunice prin carta postale lamuritu si dnii caroru li lipsescu nri de la inceputulu anulu acestuia, se ni inseme expresu, ca se li potemu satisfac. Asemenea rogamu, ca ori cine va dori vr'o schimbare in adresa sa, fiindu adresele numai provisorie, se ni faca curendu conoscuta acea schimbare, pentru ca s'o potemu considera la tiparirea definitiva a adreselor. —

Concursu

Pentru ocuparea postulu d. invetiatoriu in vacant'a statiune din Grosiu, comit. Carasului, protopr. Lipovii, se publica concursu pana in ultim'a februaru a. c. Emolumintele sunt bani gat'a 63 fl.; 15 meti de grau, 15 de cucurudiu in bombe, o maja de lardu, 1/2 de sare, 12 lb. de lumini, 8 orgii de lemne din cari se incaldiesce si localitatea scolii; 2 lantie de pamentu fenatiu si 2 lantie cam bercoosu; cortelu liberu si unu lantiu de gradina, locu aratoriu. — Doritorii d'a ocupa statiunea acest'a, pana la terminulu aretatu au se-si subst'erna recursurile, in intielesulu statutulu organicu comitetulu parochialu, indreptandu actele catra ras. d. protopresviteru Ioanu Tiaranu in Lipova.

Grosiu in 22 ian. 1871 st. vl

1-3

Comitetulu parochialu.

Concursu

Se escrie pentru statiunea invetiatoriesca din Ternova, protopopiatulu Siriei, in cottulu Aradului, pana in 30 ianuaru st. v. a. c. pe langa urmatoriulu salariu anualu.

200 fl. v. a.; 4 cubule de grau; 4 cubule de cucurudiu; 20 maji de fenu si 12 orgii de lemne, din care este de a se incaldi si scola. —

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatoriescu, recursele loru adresate Comitetulu parochialu au a le tramite oficiolatuulu protopresviterulu in Siria pana la terminulu prefiptu; acele recurse au se fia proveidute cu testimoniu de preparandia si despre alte invetiatori pregatitorie si de calificatiune, si atestatu despre portarea marala.

Ternova in 10 ianuaru 1871.

2-3

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea:

Nicolau Beldea m. p. Administ. protop.

Concursu

Pentru vacant'a statiune invetiatoriesca din Duudu, protopresv. Siriei (Vilagos) in comit. Aradului, — cu care statiune este incopciatu unu salariu anualu de 120 fl. v. a.; 3 cubule de grau, 3 cubule de cucurudiu, 12 orgii de lemne, din cari se va incaldi si scola, — 6 jugere pamentu aratoriu, si 2 de fenatie. Terminulu pana in 6 februaru a. c. —

Doritorii de a ocupa acestu postu, sunt avisati a si tramite recursele instruate in intielesulu statutulu organicu — la oficiolatuulu protopresviterulu in Siria, adresate comitetulu parochialu din Duudu, pana la terminulu prefiptu. —

Duudu in 12 ianuaru 1871.

Comitetulu parochialu gr. or.

Cu scirea mea

2-3

Nicolau Beldea m. p. Admin. protopr.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatoriesca din comun'a Nemesiesti, protopopiatulu gr. or. alu Fagetului, se escrie concursu pana la 31 ian. 1871 c. v. Emolumintele sunt: 35 fl. v. a., 8 meti de grau, 14 meti de papusoiu, 50 lb. de lardu, 50 lb. de sare, 10 lb. de lumini, 8 orgii de lemne, quartiru liberu si 1/3 jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupa acesta statiune sunt avisati, ca recursele loru bine instruate a adresate comitetulu parochialu, se le tramite dlui prot. Atanasiu Joanoviciu in Fagetu. — Nemesiesti, 10 Ianuaru 1871.

In contielegere cu dlu protopopu

2-3

Comitetulu parochialu.

Concursu

Pentru ocuparea postulu invetiatoriescu la scola confessionalu gr. or. romana din comun'ata Checia-Romana in comitatulu Torontalului, se escrie concursu pana in ultim'a lu fauru a. c. st. nou, cu urmatoriile emoluminte 200 fl. v. a. in bani gat'a, 20 fl. v. a. pausiale 50 cubule de grau, 8 stangeni de paie, 2 stangeni de lemne, 4 lantie de pamentu aratoriu si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa acestu postu sunt avisati a-si tramite recursele loru, instruate cu documintele recerute, consistoriulu diocesanu serbescu in Temisiora.

Checia-Romana in 13/25 ian. 1871.

3-3

Antistia comunala.